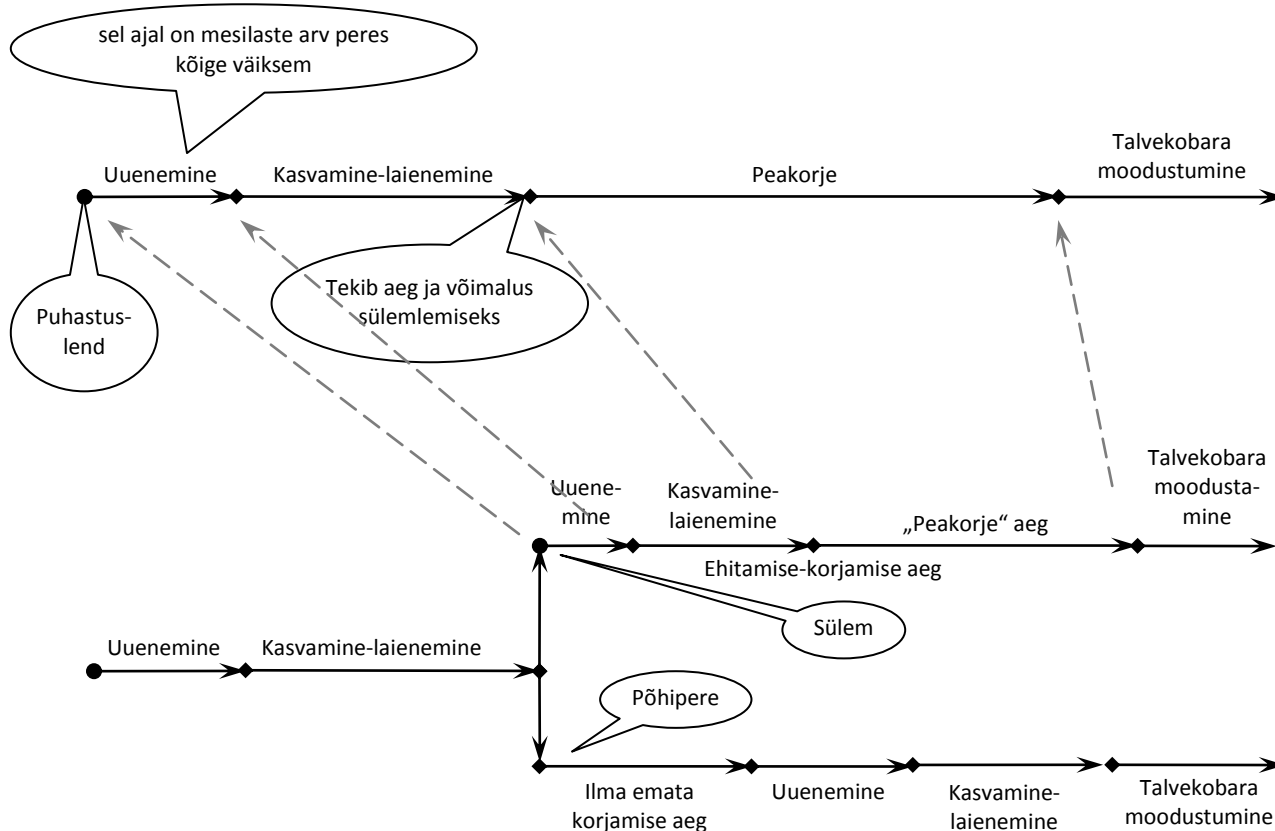

Kokkuvõtte teemal: **Praktiline õppepäev. Sülemlemise takistamine ja ennetamine. Kuidas püüda sülemeid. Mesilasperede paljundamine.**

Aeg ja koht: Hiiumaa Mesinike Seltsi õppepäev 11. juunil 2011, Lembit Kännu mesilas Loja külas, Pühalepa vallas, Hiiumaal
Lektor: Uku Pihlak, Lektorileping PR-7-1.4-61

Õppepäev toimus kahes faasis. Esialgu rääkisime tubastes tingimustes mesindustest üldse pannes peamise rõhuasetuse mesilaspere suvise arenemise seaduspärasusele. Aluseks võeti mesilasperede suvise arengu skeem. Skeemi analüüsimisel peatuti just nendel pere arengufaasidel, mis võivad saada mesiniku jaoks kriitiliseks.

Mesilaspere arenemise skeem

Nii sülem kui sülemlenud pere peab läbima need samad arengufaasid, mis sülemlemiseta peregi, ainult et aega on selleks jäänud palju vähem

Üheskoos leiti, et kevadisel ajal on väga oluline jälgida, millal ja kuidas peresid laiendada. Eriti Hiiumaa merelistes tingimustes on kevadel oht laiendamisega liialdada, sest ootamatud jahedad ööd, kui veel püsib ka öökülmade oht, võib saada haudmele saatuslikuks. Siinkohal peab märkima, et saartel on kevadeti sageli varakult soojasid päevi, mis mesilaspere arengu käivitavad, aga kogu

Eestiga võrreldes jääb looduse areng siiski mõne nädala võrra maha. Kui varakevadel kestavad soojad ilmad ja oleme perede laiendamisega hiljaks jäänud, või saabub jahedam ilma korjevõimaluseta aeg, on sülemlemisoht käes.

Mesilasperede arengu juures tuletasime meelde ka erinevate mesilasrasside omadusi ja käitumist.

<i>Tõug</i>	<i>Korjeind</i>	<i>Haudne haiguskindlus</i>	<i>Mesilase haiguskindlus</i>	<i>Sülemlemistung</i>	<i>Eluea pikkus</i>	<i>Ilmasitiku-tundlikkus</i>	<i>Lennutegevus</i>	<i>Mee puigutus</i>	<i>Ehitusind</i>	<i>Rahuliklus</i>	<i>Mesilased kärjel</i>	<i>Taruvaigu kasutamine</i>	<i>Metsik ehitus</i>	<i>Orienteerimine</i>
Buckfast	4	3	5	6	2	5	2	6	6	6	5	-5	-5	-1
Ligustica	2	3	3	3	1	1	1	4	4	4	3	2	1	-2
Carnica	3	5	2	-5	4	3	2	-1	-2	6	6	2	3	3
Caucasica	1	1	1	1	1	1	1	-6	-6	6	6	6	6	1
M.Mellifica	5	-3	-3	-4	6	6	6	2	6	-5	-5	6	6	3

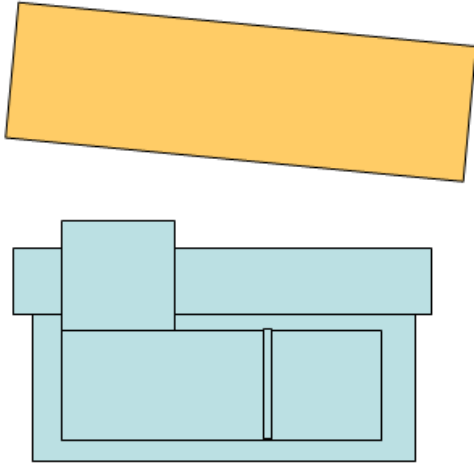
<i>Tunnus</i>	<i>Kesk-Euroopa</i>	<i>Kraini</i>	<i>Itaalia</i>
Noka pikkus, mm	5,3 – 6,4	6,4 – 6,8	6,4 – 6,8
3.tergiidi laius, mm	5,0	4,8	4,8
Kubitaalindeks, %	60 – 65	45 – 50	40 – 45
Keha värvus	tumehall	hall	kollane
Keha mass, mg			
ühepäevane tööline	110	110	115
viljastamata ema	190	185	190
viljastatud ema	210	205	210
Ema munemine	1500 – 2000	1400 – 2000	1500 – 2500
Käitumine			
Kärje vaatlusel	jooksevad kärje alumisse otsa	püsivad kärjel	püsivad kärjel
Pesa avamisel	agressiivne	rahulik	mõõdukalt agressiivne
Talvekindlus	hea	hea	madal
Kärje kaanetis	hele	hele	rasvane/hele (segamini)

Aimar Lauge

Üheks huvi pakkuvaks küsimuseks oli küsimus, miks peaks üldse sülemlemist takistama. On ju siiani mesinikke, kelle peamiseks mesindamise meetodiks ongi sülemite püüdmine, nendest suuremate perede kokkupanemine, kes siis peakorje ajal tublisti tööd teevad. Analüüsisime, et sellise tegutsemisega on mesinik väga hõivatud ja ka eduka sülemite püüdmise korral ei saa ta nii suurt

toodangut, kui oleks saanud ilma perede sülemlemiseta. Kokkuvõtteks tõdesime, et sülemlemist täielikult ära hoida ei saa, kuid mitmete mesindustehniliste võtetega saab seda kontrolli all hoida.

Ühe sülemlemist takistava võttena vaatlesime Mati Haabeli viljeldavat püstise emeraldusvõre kasutamist lamavtarus.

Kuidas takistada või ennetada sülemlemist?

Palju sõltub sellest, millist mesilasrassi kasutatakse. Kuid sellele vaatamata peab mesinik garanteerima mesilasperele sellise arenemisvõimaluse, mis vastaks loomulikule bioloogilisele arengule samaaegselt arvestades ilmastikutingimusi. Kui mesilasperel jätkub korjet, on tarus piisavalt ruumi, noortele mesilastele jätkub tööd, peaks olema sülemlemisvõimalus viidud miinimumini. Sellegipoolest peab mesinik olema valvas ja ära tunnetama hetke, mil peres tekib tahtmine sülemleda. Sel juhul peab ette võtma juba radikaalsemad meetmed, et pere sülemlemine ei väljuks kontrolli alt. Tuleks teha kas kunstlik sülem, lendpere vms, et peres tekiks mulje nagu olekski sülemlemine toimunud. Kõik sõltub muidugi ka sellest millised on ilmad, milline aasta-aeg parajasti on (kas kevad, varane suvi, peakorje aeg või hilissuvi) ja loomulikult sellest, mida soovib mesinik. Kui tahetakse perede arvu suurendada, tuleb käituda teistmoodi kui siis, kui tahetakse perede arvu hoida samal tasemel aga kasvatada võimalikult palju mesilasi, et peakorje oleks eriti tulemusrikas.

Sülemite püüdmise vahenditest arutasime, kuidas saaks teleskoopvardast ja korvist konstrueerida sellist sülemi mahavõtmise vahendit, millega ulatuks vähemalt 5m kõrgusel tegutsema.

Teisel poolel õppepäevast vaatasime praktiliselt tarudes, kas, kuidas ja millal tuleb peresid laiendada. Milliseid tunnuseid tuleks tähele panna ja kuidas kontrollida varroatoosi taset.

Mesilasperede paljundamisest käsitlesime lendpere tegemist ja perede poolitamist kui algajale mesinikule kõige lihtsamaid võtteid.